

We can draw the following conclusions: (1) Phrasal verbs have long lost their «informal status» and their vast usage in legal literature is suggestive of it; (2) due to the increasing use of phrasal verbs in legal language in general and in legal documentation in particular, further research of the usage of this language unit in legal discourse is necessary.

References:

1. Povey J. Phrasal verbs and how to use them / Jane Povey. – М.: Высшая школа, 1990. – 176 с.
2. Cambridge Dictionary. – [Electronic resource]. – Mode of access: <https://dictionary.cambridge.org/ru/>
3. Civil Law Reform in The UK. A Draft Bill.– [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.justice.gov.uk/downloads/legislation/bills-acts/draft-civil-law-reform-bill.pdf>
4. Macmillan English Dictionary magazine (MED Magazine). – Mode of access: <http://www.macmillandictionaries.com/MED-Magazine/September/33-Phrasal-Verbs-Register.htm>
5. Oxford Dictionary. – [Electronic resource]. – Mode of access: https://en.oxforddictionaries.com/definition/phrasal_verb

Ключові слова: юридичний дискурс, одиниця мови, фразові дієслова, вживання фразових дієслів, реєстр.

Ключевые слова: юридический дискурс, единица языка, фразовые глаголы, употребление фразовых глаголов, регистр.

Key words: legal discourse, language unit, phrasal verbs, phrasal verbs usage, register.

ТАРАСОВА ГАННА МИХАЙЛІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри іноземних мов № 2*

ФУНКЦІОНУВАННЯ КОНЦЕПТУ «MANUS» В ЮРИДИЧНОМУ ТА ІНШИХ ВИДАХ ДИСКУРСУ

Усі спеціалісти лінгвістичного напрямку зацікавлені у тому, щоб прослідкувати явище полісемії в тій чи іншій мові. І в латинській мові таке явище відобразилось на численній кількості слів, прикладом чого є дуже поширений у римському праві концепт “manus”.

В битовій мові “manus” перекладається як «рука», що, наприклад відобраджує приказка «manus manum lavat *рука руку миє*», але словник дає ще й інші значення цього іменника, найбільш поширеними з яких є такі:

І. «сила, насилля», наприклад: *non manu neque vi без застосування сили, мирним шляхом*; *per manus з застосуванням сили, насильно*; *manum afferre йти війною на когось*;

II. «влада», наприклад: *haec non sunt in vestra manu* *це не в вашій владі* або *це не в вашій компетенції*; *in manus venire alicuius* *підпастися під чужою владою*;

III. «робота, труд, праця, діяльність, зусилля», наприклад: *usu manuque* *наполегливою працею*; *sine labore et manu* *без будь-яких зусиль*;

IV. «почерк», наприклад: *manum imitari alicuius* *імітувати почерк кого-небудь*;

V. «загін, група» (або «банда» в негативному контексті), наприклад: *manus militum* *загін легіонерів*; *manus hostium* *загін ворогів*.

Але в юриспруденції «*manus*» функціонує у якості концепту, що використовується в різних гілках права, при цьому здебільшого в другому з перелічених вище значень, тобто в значенні «влада»:

а) в сімейному праві, де «*manus*» має значення перебування дружини під владою чоловіка. Наприклад, ще здавна укладання шлюбу (*matrimonium* *шлюб*) супроводжувала угода під назвою *conventio in manu* – перехід жінки в родину і під владу чоловіка. Але при цьому існував як *matrimonium cum manu* *шлюб з владою над особистістю та майном жінки*, так і *matrimonium sine manu* *шлюб без влади*.

б) в зобов'язальному і речовому праві, де функціонують утворені від «*manus*» терміни:

- *manus iniectio* – «накладання руки» на боржника, символічний акт, який супроводжується урочистою формулою й наочно показує, що кредитор по праву заволодіває особою боржника;

- *mancipium* – старий спосіб продажу, при якому річ, яку продавали, бралася в руки в присутності п'яти свідків (формальний продаж або передача);

- *mancipatio* – термін, утворений від «*in manus capere* *взяти, придбати в свої руки*», який у римлян означав формальне, абстрактне і довільне надбання квіритського права (*ius Quiritium*): етимологія терміну *mancipatio* пов'язана з тим, що процес відчуждження здійснювався посередством проведення спеціального обряду, коли хто-небудь або щонебудь передавалось з рук в руки;

- *emancipatio* – термін, по значенню протилежний попередньому; означав або вихід сина з-під батьківської влади, або формальну відмову від прав голови сімейства, або офіційну відмову від права володіння власністю;

- *mandatum* – термін, утворений від «*in manus datum* *передане в руки*», який означав договір доручення, прийняття на себе зобов'язання безоплатного виконання будь-якої дії, концесуальний контракт. В Дигестах міститься така сентенція Павла Юлія: «*Mandatum nisi gratuitum nullum est* – договір доручення якщо не безоплатний, то нікчемний (тобто не маючий юридичної сили)».

с) в процесуальному праві використовуються терміни:

- *manus capere* *стати поручителем явки до суду особи, звільненої під заставу*; – *manus cartio* *звільнення під заставу без надання поручителем права заарештувати звільненого для забезпечення його явки до суду*.

- термін «*mandatus*, а, *um* *переданий в руки*» в процесуальному праві зустрічається, наприклад, в сентенції Павла Юлія: «*Mandatam sibi*

iurisdictionem mandare alteri non posse manifestum est – очевидно, що передані повноваження не можна передавати комусь іншому».

Існує безліч прикладів використання як самого концепту «*manus*», так і його дериватів в юриспруденції. Але і в майже усіх інших наукових сферах спеціалістами різних професій (наприклад, лінгвістами, політологами, соціологами, істориками, медиками), рівно як і в битовому дискурсі на кожному кроці використовуються похідні від «*manus*» слова і терміни: манускрипт, маніпуляції, мануальний, еманіпація, мандат, маніфест, маніфестація, манити, приманювати. І завжди цікаво буває проаналізувати асоціативні зв'язки між похідними словами і основним значенням слова, від якого вони утворені. Без цього неможливим є проникнення в спеціалізацію будь-якої сфери науки.

Список використаної літератури:

1. Баби́чев Н.П., Боровский Я.М. Словарь латинских крылатых слов. – Москва: Русский язык, 2003. – 960 с.
2. Гай. Институции. Книги 1 – 4. Москва, 1997.
3. Дворецкий И.Х. Латинско-русский словарь. – Москва: Русский язык, 2007. – 1096 с.
4. Законы XII таблиц. – Москва, 1996 с.
5. Перетерский И.С. Дигесты Юстиниана. – Москва. 1956.
6. Подопрігора А.А. Основы римского гражданского права. Киев: Вища школа, 1990. – 283 с.
7. Тарасова А.М. Словарь латинских юридических фраз и терминов. – Одесса: Юридическая литература, 2003. – 42 с.
8. Темнов Е.И. Латинские юридические изречения. –Москва: Экзамен, 1996. – 382 с.
9. Хоміцька З.М. Словник латинських юридичних висловів. Харків: Право, 2007. – 269 с.

Ключові слова: рука, термін, право, влада, праця, етимологія, мандат, маніфест.

Ключевые слова: рука, срок, право, власть, труд, этимология, мандат, манифест.

Key words: hand, term, law, power, labor, etymology, mandate, manifesto.

ВАРЕЦЬКА ОЛЬГА ОЛЕГІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
викладач кафедри іноземних мов № 2*

КРИТИКА ЯК ЖАНР ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В НІМЕЧЧИНІ Й УКРАЇНІ

Критика як жанр публічної і, зокрема, політичної комунікації, базується на системному, стратегічному та тактичному рівнях. На системному рівні критика визначається як вторинний реактивний засіб переконання. На стратегічному рівні виокремлюються такі